

Hadian Tapýnađý

Tapýnak, Bandýrma-Erdek karayolu üzerindeki Düzler köyünün girişinde, yolun hemen kuzeyinde yer almaktadır. Zemin katýný oluşturan galerilerin bir bölümü günümüze gelen Hadrian tapýnađý, kenti ziyaret eden antik araştýrmacıların en fazla dikkatini çaptýr. 120x180 m ölçülerinde, yaklaşık 6-8 m yüksekliğinde tepe görünümündeki tapýnak alaný, bodur çalý ve defne kaplıdır. Yapılan kazý çalıpmaları ile tapýnađýn güneydođu kısmý büyük ölçüde ortaya çýkarılmıştýr.

Tapýnađýn güney dođu kısmýnda krepis ve mermer döbeli zemin, frizler, korinth sütun baplıkları, sima ile diđer kısımlara ait eparçalar halinde ortaya çýkarılmıştýr.

M.S. 1. yüzyýlda inşasına başlanan tapýnak ile ilgili ilk bilgileri M.S. 2. yüzyýl yazarlarından Skolast Lucianus'dan elde ediyoruz. Mali sıkıntıları nedeniyle inşası uzun zaman devam eden tapýnađýn, Ýmparator Hadrian'ýn yaptıđý yardımıyla tamamlandıđını Lucianus'dan öğreniyoruz. Ancak burada daha önce bir tapýnađýn olduđunu bildiren başka kaynađa sa olmadıđımız gibi kazılarda da bunu gösteren kalıntı henüz ele geçmiř deđildir.

Araştýrmacılar M.S. 117 yılında meydana gelen deprem üzerine Ýmparator Hadrian'ýn M.S. 124 yılında Kyzikos'a geldiđini, kentin ve tapýnađýn tahrip olduđunu görerek maddi yardımda bulunması üzerine kentin onarıldıđını ve tapýnađýn da başlandıđını kabul ederler.

Olasılıkla ilkin Jupiter (Zeus) adına yapılan tapýnak, parasal desteđi nedeniyle Ýmparator Hadrian'a adanmıř olmalıdır. Mimar Aristainetos'un denetiminde yapılan, 8x15 sütunlu, pseudodipteros planlý, korinth düzenindeki bu tapýnak dođu-batý yönünde uzanan yedi galeri üzerine inşa edilmiştir. Bu gün yalnız üç galeri görülebilmektedir.

M.S.167 yılında Filozof Aristeides'in Kyzikos'da tapýnađýn açılışında yaptıđý konuşmada "Evvelce gemi dađlarını beklerine bakarak adaları birbirinden ayırıyorlardý. Pimdi tapýnađýnız dađların yerine geçti. Pehriniz fenerlere ve ipe bayraklarına gerek kalmadan gemicilere yol gösteren tek behirdir" demesi de tapýnađýn görkemini vurguluyor.

MS. 4. yy'da Sokrates, tapýnađýn sellasında yer alan Hadrian heykelini Olympos'un 13. Tanrısı olarak anar. Aristeides'in Hadrian tapýnađýnın kuzeyindeki Agora'da M.S.167 de yaptıđý bir konuşmada tapýnađýn alýnlıđını Hadrian'a ithaf edildiđini belirten yazıtın olduđunu bildirmektedir.